

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА**

для здобувачів вищої освіти

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Біла Церква
2024

УДК : 657

Розглянуто та рекомендовано до друку й практичного використання методичною комісією університету (протокол № 9 від 2.12.2024 р.)

Укладачі:

Хомовий С.М., канд. екон. наук
Свиноус І.В., д-р екон. наук
Томілова-Яремчук Н.О., канд. екон. наук
Заболотний В.С., канд. екон. наук
Гаврик О.Ю., канд. екон. наук
Хомяк Н.В., канд. екон. наук

Методичні рекомендації до написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / С.М. Хомовий, І.В. Свиноус та ін., Біла Церква, 2024. 48 с.

Рецензенти:

Паска І.М., д-р екон. наук, професор кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки;
Гринчук Ю.С., д-р екон. наук, професор кафедри менеджменту.

Методичні рекомендації призначені для надання допомоги здобувачам вищої освіти при написанні та захисті кваліфікаційних робіт магістра. В них викладена процедура й методика написання магістерських робіт, вимоги щодо їх оформлення, порядок захисту та оцінювання, наданий орієнтовний перелік тем і зразки супровідних документів, що сприятиме якісному виконанню й успішному захисту кваліфікаційних робіт здобувачами освітнього ступеня «Облік і оподаткування».

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальна частина	6
2. Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра	8
3. Структура, обсяг і зміст кваліфікаційної роботи магістра	9
4. Збір матеріалу, його обробка та написання кваліфікаційної роботи магістра	14
5. Оформлення кваліфікаційної роботи магістра	17
6. Підготовка публікацій	24
7. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи магістра	26
8. Типові недоліки й помилки під час підготовки, написання та захисту кваліфікаційних робіт	30
9. Академічна доброчесність	31
Додатки	33

ВСТУП

Методичні рекомендації призначені для надання допомоги здобувачам вищої освіти при написанні та захисту магістерських робіт. В них викладена процедура й методика написання магістерських робіт, вимоги щодо їх оформлення, порядок захисту та оцінювання, наданий орієнтовний перелік тем і зразки супровідних документів. Це, на думку укладачів, сприятиме якісному виконанню й успішному захисту кваліфікаційних робіт магістрами.

Методичні рекомендації укладено на підставі нормативно-правових документів, зокрема: Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 958 від 10.07.2019 р.; ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення».

Згідно з освітньо-професійною програмою підготовки магістрів зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» Білоцерківського національного аграрного університету майбутні випускники отримують необхідні знання і практичні навички з управління та адміністрування та здатні вирішувати проблеми оптимізації матеріальних, фінансових й інформаційних потоків, узгоджувати логістичну, маркетингову, операційну стратегії, формувати й реалізовувати кадрову політику, приймати зважені управлінські рішення за невизначеності умов і вимог. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати професійні завдання з управління організацією, здійснювати дослідницьку та інноваційну діяльність.

Атестація здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня здійснюється на підставі оцінки рівня сформованості компетентностей випускників, передбачених освітньо-професійною програмою, та досягнення наступних результатів навчання:

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.

ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПР15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Виконання і захист кваліфікаційної роботи магістра є завершальним етапом навчання в університеті, формою атестації випускників закладу вищої освіти.

Кваліфікаційна робота магістра – вид навчальної роботи, що завершує теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти до самостійної праці на конкретних підприємствах різних видів економічної діяльності. Це самостійне комплексне наукове дослідження, що узагальнює знання, уміння та навички, набуті під час вивчення дисциплін, які передбачені навчальним планом підготовки магістрів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» а також знання та досвід, набуті під час проходження переддипломної практики. Це творча робота, у процесі якої здобувач закріплює і розширює свої теоретичні знання, поглиблено вивчає й розробляє одну з проблем зі свого фахового спрямування, опановує методи самостійного дослідження, практично застосовує теоретичні знання для вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення управління бухгалтерською діяльністю організації.

Магістерська робота повинна виявити ступінь підготовки студента-випускника до самостійної діяльності на виробництві. В ній необхідно продемонструвати вміння користуватись категоріальним апаратом, правильно використовувати теоретичні положення управлінської науки для успішного виконання соціально-економічних завдань, обґрунтовувати свою точку зору з питань, що розглядаються. В магістерській роботі слід висвітлити методи виявлення резервів виробництва, а також розкрити сутність і значення ефективного управління бухгалтерськими процесами, які базується на новітніх досягненнях науки й передовій практиці, для підвищення рівня господарювання. Магістерська роботи виконується за матеріалами реально функціонуючого об'єкта (організації будь-якої форми власності, яка є юридичною особою, має самостійну звітність), діяльність якого повинна надавати можливість інформаційного забезпечення обраної теми. Робота повинна мати практичне значення, тобто містити науково-обґрунтовані висновки та пропозиції щодо удосконалення процесу управління, які повністю або частково можуть бути використані у практичній діяльності і сприятимуть підвищенню ефективності діяльності підприємства (організації).

Кваліфікаційна робота магістра повинна мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити самостійний аналіз досліджуваної теми;
- вносити реальні пропозиції щодо вдосконалення діяльності, що

вивчається, на досліджуваному об'єкті;

- бути належно оформленою;
- мати всі необхідні супровідні документи;
- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Виконуючи магістерську роботу, необхідно використовувати діалектичний метод пізнання та системний підхід до вивчення фундаментальних положень економічної науки. У процесі дослідження слід застосовувати також спеціальні методи економічних досліджень (абстрактно-логічний, теоретичного узагальнення, статистико-економічний, економіко-математичний).

Метою кваліфікаційної роботи магістра є систематизація, поглиблення та закріплення набутих в університеті знань, навичок самостійної роботи з літературними джерелами, методичними й інструктивними матеріалами, вивчення та осмислення досвіду організації системи управління підприємством, обґрунтування рекомендацій з її удосконалення, постановки і вирішення виробничих та організаційно-економічних завдань, набуття досвіду дослідницької роботи, оформлення та публікації наукових праць.

Головне завдання – сформулювати у здобувачів вищої освіти вміння застосовувати на практиці теоретичні знання у ході вирішення професійних завдань бухгалтера та розробити обґрунтований варіант управління робочими процесами.

Магістерська робота має віддзеркалювати сучасний рівень розвитку науки та техніки, форм господарської діяльності, ринкової інфраструктури.

Кваліфікаційна робота магістра є оригінальним, завершеним дослідженням у галузі знань «Управління та адміністрування» та містить сукупність результатів, положень, що виносяться на публічний захист, на підставі якого екзаменаційна комісія (ЕК) вирішує питання про видачу випускнику документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: «Облік і оподаткування».

Основні етапи виконання магістерської роботи:

- огляд літератури;
- теоретико-методична частина;
- аналітична частина;
- рекомендаційна частина;
- оформлення роботи;
- перевірка на плагіат;
- попередній розгляд на кафедрі;
- подання на рецензування.

2. ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Тема кваліфікаційної роботи магістра має відображати виробничі функції та типові завдання діяльності бухгалтера.

Тематика магістерських робіт розробляється викладачами кафедри обліку і оподаткування та може щорічно уточнюється з урахуванням змін, що відбуваються в законодавстві, економічній теорії та практиці господарювання. Рекомендований перелік тем кваліфікаційної роботи магістра наведено в додатку А.

За власним бажанням здобувач вищої освіти може обрати будь-яку тему із наведеного переліку, або запропонувати свою тему дослідження, обґрунтувавши доцільність її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на підприємстві тощо) та погодивши з керівниками кваліфікаційної роботи та бази практики.

Доцільно, за можливості, виконати тему на замовлення керівництва об'єкту дослідження: підприємства АПК, підприємницької структури, установи чи організації, яка уклала із закладом вищої освіти контракт на навчання здобувача або договір про співпрацю та співробітництво.

Обираючи тему кваліфікаційної роботи магістра, слід враховувати її актуальність, навчальні і науково-дослідні інтереси, нахили та можливості здобувача вищої освіти, наявність власних напрацювань, місце майбутньої роботи.

Під час затвердження тематики кваліфікаційних робіт магістра враховуються також наукові напрями та проблеми, які досліджуються викладачами кафедри (науковими керівниками) данної освітньої програми.

Здобувачам вищої освіти заочної форми навчання пропонується обрати тему кваліфікаційної роботи магістра з урахуванням потреб підприємства, на якому вони працюють.

Тема кваліфікаційної роботи магістра закріплюється за здобувачем на підставі письмової заяви на ім'я ректора університету з зазначенням наукового керівника, який має відповідний науковий ступінь (вчене звання) і фахову підготовку (додаток Б).

Керівник кваліфікаційної роботи магістра зобов'язаний:

- консультувати здобувача під час вибору теми кваліфікаційної роботи та об'єкта дослідження;
- розробити разом зі здобувачем календарний план-графік з підготовки, виконання і захисту кваліфікаційної роботи (додаток Д);
- надати допомогу в розробці плану (змісту) кваліфікаційної роботи;
- вчасно видати завдання на кваліфікаційну роботу;
- рекомендувати здобувачеві необхідну наукову, довідкову і нормативну літературу відповідно до тематики кваліфікаційної роботи магістра;
- надавати здобувачеві консультації та перевіряти якість виконання

роботи на окремих етапах та в цілому;

- контролювати виконання плану-графіка навчального процесу здобувача;
- якщо кваліфікаційна робота магістра виконана згідно вимог, науковий керівник повинен надати відгук з рекомендацією кваліфікаційної роботи до захисту.

3. СТРУКТУРА, ОБСЯГ І ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Обравши тему кваліфікаційної роботи, здобувач вищої освіти повинен чітко визначити мету, предмет та об'єкт дослідження, послідовність написання кваліфікаційної роботи, підібрати відповідну наукову літературу та нормативно-інструктивні матеріали. Кваліфіковану допомогу в процесі написання кваліфікаційної роботи магістра надає науковий керівник, завідувач кафедри та працівники бібліотеки.

Виходячи з мети, предмета, об'єкта і завдань дослідження, після вивчення наукових джерел та нормативно-інструктивних матеріалів здобувач складає план кваліфікаційної роботи магістра (Додаток Д): вступ; три розділи, кожен з яких складається не менш ніж з двох підрозділів; висновки та пропозиції, список використаних джерел і додатки.

Обсяг кваліфікаційної роботи магістра повинен становити близько 50 сторінок формату А4). До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки.

Рекомендується така структура кваліфікаційної роботи магістра:

1. Титульний аркуш (додаток Г).
2. Завдання (додаток Д).
3. Анотації українською та англійською мовами (додаток Ж).
4. Зміст.
5. Вступ (3-5 сторінок).
6. Основна частина кваліфікаційної роботи, яка містить три розділи: теоретичний, дослідницько-аналітичний та рекомендаційний.
7. Висновки та пропозиції (4-5 сторінок).
8. Список використаних джерел.
9. Додатки.

В анотації міститься коротка характеризується змісту кваліфікаційної роботи (об'єкт, мета, методи, результати дослідження та їх новизна, інформація щодо впровадження, рекомендації стосовно використання результатів кваліфікаційної роботи), наводиться перелік ключових слів (5-10 слів або словосполучень). Обсяг реферату до 1 сторінки формату А4.

Зміст відображає структуру кваліфікаційної роботи (склад та найменування розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки) з

номерами початкових сторінок кожної структурної частини). Зміст основної частини повинен відповідати визначеній меті й завданням роботи.

У вступі висвітлюються наступні питання:

а) *актуальність теми дослідження* – наводяться аргументи, положення, факти на користь вибору теми кваліфікаційної роботи магістра; розглядаються посилання на законодавчі й нормативні акти, важливість і необхідність розв'язання (удосконалення) на практиці проблеми, що розглядається в кваліфікаційній роботі;

б) *стан і ступінь розробки проблеми в спеціальній літературі* – стисло зазначається, хто і коли досліджував проблему, які результати вже отримані; характеризуються основні джерела інформації, теоретичні й методологічні засади роботи;

в) *мета і завдання дослідження* – зазвичай, мета кваліфікаційної роботи магістра формулюється одним реченням і полягає в розв'язанні визначеної проблеми і досягненні результату, на який спрямоване дане дослідження. Завдання кваліфікаційної роботи визначаються шляхом декомпозиції мети на окремі прості складові, які відображають етапи дослідження в їх логічній послідовності. Саме набір завдань визначає структуру кваліфікаційної роботи, яка відображається в змісті;

г) *обґрунтування вибору об'єкта та предмета дослідження*. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію, і обране для вивчення. Предмет – це те, що знаходиться у межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та частина, яка є предметом дослідження. Власне на нього і спрямовується увага здобувача, саме предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи магістра, яка вказується на титульному аркуші як її заголовок. Також рекомендовано навести аргументи, що свідчать про доцільність написання кваліфікаційної роботи магістра за матеріалами конкретного підприємства, організації чи їх сукупності;

д) *перелік методів дослідження*, що використовувались під час проведення спостережень, економічного аналізу і опрацювання фактичних даних та формування висновків і узагальнень – під час виконання кваліфікаційної роботи магістра застосовуються загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, зокрема, історичний і діалектичний методи, системний аналіз, індукція й дедукція, аналіз і синтез, абстрагування, прогнозування, моделювання, експертні та економіко-математичні методи;

е) *перелік інформаційних джерел дослідження* (закони України, нормативні акти, інструкції міністерств, відомств; бухгалтерська і статистична звітність, статистичні щорічники; праці вітчизняних та зарубіжних вчених з проблематики дослідження, публікації у періодичних виданнях, інформаційні ресурси світової комп'ютерної мережі Internet тощо);

є) *наукова новизна одержаних результатів кваліфікаційного дослідження магістра* – зазначається, яке значення мають наукові положення, запропоновані в кваліфікаційній роботі, з точки зору розвитку (доповнення)

наукових знань для вирішення тієї чи іншої проблеми. Наприклад поглиблений аналіз та встановлення причинно-наслідкових зв'язків виникнення та розв'язання проблемної ситуації; розробка пропозицій щодо тлумачення, правильного застосування чи поглибленого розуміння нових термінів або понять; формування обґрунтованих рекомендацій щодо вирішення проблеми, пропозицій щодо зміни нормативної бази організації, удосконалення роботи її відповідних підрозділів чи структур, розробка стратегії чи планів дії, бізнес-планів, проектів (інноваційних, інвестиційних, консультаційних); створення різноманітних методик, систем інформаційного забезпечення; розробка навчально-методичних матеріалів тощо;

ж) *практична значущість одержаних результатів дослідження* – висвітлюються результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств, установ, організацій чи їх сукупності;

з) *структура та обсяг роботи* – зазначається, що кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Вказується кількість сторінок комп'ютерного тексту текстової частини, а також кількість таблиць та рисунків.

Основна частина кваліфікаційної роботи магістра складається з розділів (теоретичний, дослідницько-аналітичний, рекомендаційний) і підрозділів, які мають бути взаємопов'язані, а матеріал викладений послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру.

У першому (теоретичному) розділі кваліфікаційної роботи магістра викладаються основні теоретичні і методичні положення теми, що досліджується, дається її загальна соціально-економічна характеристика; показується її роль і місце в народному господарстві, у діяльності підприємства (галузі). У розділі здійснюється аналітичний огляд наукових джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх класифікація, обґрунтовуються основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо. Автору слід показати глибокі знання сучасного етапу розвитку економічної думки, виявити дискусійні аспекти теми, своє ставлення до них, накреслити шляхи їх вирішення. Теоретичні положення повинні визначати методи та засоби аналізу в наступних розділах роботи.

Також у першому розділі надається оцінка діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за досліджуваною проблемою. Обґрунтовуються необхідність та доцільність окремих документів.

Теоретичне обґрунтування сутності, значення, класифікаційних характеристик, історії та сучасних тенденцій предмета дослідження кваліфікаційної роботи магістра, методичні підходи до його визначення повинні мати елементи наукової новизни, обґрунтування власної позиції щодо обраних методів дослідження.

При викладенні матеріалу кваліфікаційної роботи магістра необхідно посилалися на відповідні джерела інформації: монографії, енциклопедії,

довідники, публікації зарубіжних та вітчизняних вчених, у т.ч., по можливості, наукові праці науково-педагогічних працівників кафедри обліку і оподаткування БНАУ.

Обсяг першого розділу рекомендується, що не повинен перевищувати 25 % загального обсягу кваліфікаційної роботи магістра.

Кожен розділ кваліфікаційної роботи магістра закінчується короткими висновками обсягом до 1 сторінки.

Другий (аналітичний) розділ містить опис та характеристику сучасного стану досліджуваного питання в межах об'єкта дослідження, діагностування діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження.

Зокрема, надається організаційно-економічна характеристика підприємства: наводяться дані про природні й економічні умови, організаційно-правову форму, тип власності, розміри і організаційну структуру підприємства, висвітлюється спеціалізація, забезпеченість основними засобами й трудовими ресурсами, розкриваються основні результати виробництва (валова і товарна продукція або послуги, собівартість, продуктивність праці, прибуток, рентабельність тощо). Поряд з управлінським обстеженням підприємства здобувач аналізує зовнішнє середовище і його вплив на діяльність підприємства. Порівнюючи зовнішні можливості і загрози з внутрішніми сильними та слабкими сторонами підприємства. Наслідком аналізу господарської діяльності має бути формулювання завдань проектування відповідно до теми кваліфікаційної роботи магістра, які будуть вирішуватися в наступному розділі.

Отже, в аналітичному розділі рекомендується висвітлити такі питання:

1. Соціально-економічні особливості обраного об'єкта дослідження та їх вплив на систему чи окремі елементи управління.
2. Загальна характеристика побудови системи бухгалтерського обліку та місце в ній тих елементів управління, що вивчаються.
3. Поглиблений практичний аналіз і діагностика стану досліджуваних аспектів в обраному об'єкті, вивчення сильних та слабких сторін, оцінка можливих напрямів вдосконалення чи вирішення виявлених проблем.

Джерелом інформації для написання аналітичного розділу є планові та фактичні показники господарської діяльності, статистична й бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації.

Наведена інформація має бути ілюстрована цифровими даними, таблицями, графіками, схемами, діаграмами тощо. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченнями та висновками, які дозволяють визначити сутність бухгалтерських процесів, що спостерігаються в організації, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів. Текст кваліфікаційної роботи магістра доцільно ілюструвати копіями реальних документів підприємств, установ та організацій (розміщуються у додатках).

Здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння правильно

узагальнювати накопичений фактичний матеріал, групувати та обробляти дані, на основі яких здійснюється кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Обсяг другого розділу орієнтовно складає 30-35% загального обсягу кваліфікаційної роботи магістра.

Третій (рекомендаційний) розділ має містити власні розробки, аргументовані пропозиції і рекомендації щодо напрямів вирішення досліджуваної проблеми для конкретного об'єкта дослідження, що базуються на теоретичних положеннях та методичному інструментарії, які викладені у першому розділі, а також на результатах аналізу, здійсненого у другому розділі. Запропоновані удосконалення та інновації повинні мати логічне та розрахунково-кількісне обґрунтування (розрахунок економічного ефекту, показників економічної ефективності, прогнозні оцінки кількісних та якісних показників із застосуванням рекомендованих методів прогнозування тощо).

Пропонується така послідовність викладення матеріалу третього розділу:

1. Порівняння фактичного становища з тим, що рекомендує управлінська і економічна теорія та передова вітчизняна і зарубіжна практика.

2. Виявлення причин відхилень, проблем та недоліків.

3. Оцінка конкретної соціально-економічної та історичної ситуацій, у яких перебуває об'єкт дослідження та формулювання можливих варіантів вирішення досліджуваної проблеми.

4. Розробка і обґрунтування власного варіанту вирішення досліджуваної проблеми стосовно конкретного бухгалтерського об'єкта дослідження.

Пропозиції здобувача щодо науково-практичного вирішення досліджуваного питання повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та можливості практичного втілення.

Обсяг третього розділу може становити 25-30% загального обсягу кваліфікаційної роботи магістра.

Висновки і пропозиції є коротким підсумком проведеного дослідження, узагальненою констатацією найбільш важливих теоретичних положень і практичних проблем, які виявив автор у процесі дослідження відповідно до мети кваліфікаційної роботи магістра та поставлених у вступі завдань. Також автор коротко викладає основний зміст своїх пропозицій, які, на його думку, сприятимуть вирішенню досліджуваної проблеми конкретного об'єкта дослідження. Для дотримання бажаного стилю висновків слід оформити їх у вигляді нумерованих пунктів з використанням в окремих пунктах таких слів та висловів: проаналізовано..., встановлено..., виявлено..., що дозволило..., доведено, показано, досліджено, розроблено, отримано, запропоновано, рекомендовано, вважаємо за доцільне... тощо.

Необхідно наголосити на тому, що у висновках не можуть з'явитися пропозиції, які не були розглянуті у рекомендаційному розділі. У висновках кваліфікаційної роботи магістра слід акцентувати увагу на рекомендованих елементах.

Обсяг висновків і пропозицій не повинен перевищувати 4-5 сторінок.

До **списку використаних джерел** вносять лише ті, на які є посилання в тексті магістерської роботи. Він повинен містити до 50 найменувань. Список складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної літератури, фахових видань, ресурсів Інтернету, репозиторію БНАУ тощо. Рекомендується до 10 % складу загального списку іноземні джерела. Переважна більшість літературних джерел мають бути опубліковані протягом останніх десяти років.

У додатках розміщують первинні інформаційні матеріали, що є базою аналітичних досліджень згідно з обраною темою, доповнюють текст кваліфікаційної роботи магістра та підтверджують самостійне виконання роботи з добувачем. Зокрема, у додатках доцільно розмістити наступний допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи:

- копії реальних документів підприємств, установ, організацій;
- витяги із нормативно-законодавчих актів, інструкцій, положень, правил;
- матеріали анкетування чи опитувань;
- рекламні матеріали;
- проміжні математичні доведення, формули, розрахунки;
- інструкції, методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ПК, що розроблені в процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра;
- громіздкі таблиці;
- наукові праці здобувача;
- допоміжну числову інформацію та ілюстрації.

Слайди презентації. На слайдах презентації (загальна кількість 8-12 слайдів) розміщують графіки, блок-схеми, діаграми, формули, таблиці, моделі, фотографії тощо. Кожен слайд має характеризувати результати кваліфікаційної роботи магістра.

4. ЗБІР МАТЕРІАЛУ, ЙОГО ОБРОБКА ТА НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Важливим етапом виконання кваліфікаційної роботи магістра є збір та систематизація фактичного матеріалу. Здобувачі вищої освіти збирають та систематизують інформацію для кваліфікаційної роботи під час виконання науково-дослідних робіт та проходження переддипломної практики. Перед проходженням практики здобувачів консультують наукові керівники з конкретного напрямку досліджень, методів збору та обробки інформації, її джерел.

Збір матеріалу починається тоді, коли здобувач починає вивчати особливості об'єкта дослідження (за літературними джерелами, нормативними документами тощо), спеціалізації господарства, зв'язків з іншими підприємствами, структуру бухгалтерії, стан техніки, технології та організації

виробництва, системи управління, мікро- і макросередовища його функціонування.

Під час збору фактичного матеріалу слід враховувати основні вимоги, що ставляться до інформації: повноту, порівнянність та вірогідність. Збір інформації для кваліфікаційної роботи магістра є формою вибіркового спостереження. За такого спостереження необхідно виконувати вимоги типовості фактів. Типові факти є особливою формою повноти даних.

Порівнянність полягає в тому, що зібрані у процесі вибіркового обстеження факти мають бути взаємопов'язаними, мати спільну основу. Порівнянність фактів дає змогу підсумувати їх та зробити на цій підставі загальні висновки, внести пропозиції. Цю вимогу слід враховувати під час вибору об'єкта для збирання матеріалу та інформації.

Вірогідність пов'язана з необхідністю отримання в результаті дослідження обґрунтованих та правильних висновків. Вірогідною вважається інформація, яка відображає дійсні, правдиві параметри явищ. Суттєва інформація міститься у бухгалтерських і статистичних звітах, тому що вона систематизована, частково оброблена і подана в таблицях. Економічна інформація відображається і в технічних звітах. Зібраний практичний матеріал необхідно належно систематизувати, згрупувати. При цьому використовуються статистичні та економіко-математичні методи, динамічні ряди, середні величини, індекси, лінійне програмування тощо.

На першому етапі написання кваліфікаційної роботи магістра складається детальний план викладення (структура роботи), добирається матеріал для включення його в певні розділи та підрозділи, приділяється увага оформленню ілюстративного матеріалу та, на підставі результатів аналізу, формуються висновки до розділів. Одночасно уточнюється план роботи і визначається необхідність у зборі додаткового матеріалу. Результатом цих дій є написання першого варіанту роботи.

На другому етапі написання кваліфікаційної роботи магістра визначають головні напрями висновків і пропозицій, що впливають із основного змісту роботи. Орієнтовно оцінюється можливість їх впровадження у практику роботи підприємств (організацій), розраховується ефективність. Як підсумок цієї роботи формується перший варіант висновків і пропозицій.

На наступному етапі додатково збирається необхідний матеріал, уточнюються окремі положення і остаточно формулюються висновки та пропозиції.

Слід наголосити, що кваліфікаційна робота магістра повинна містити обґрунтування економічних результатів запропонованих заходів. Зазвичай даному питанню присвячується останній підрозділ третього (рекомендаційного) розділу.

Здобувач повинен:

- визначити та охарактеризувати вид ефекту, який очікується від впровадження розроблених рекомендацій;
- розрахувати та описати кількісно-вартісні або якісні показники

ефективності запропонованих заходів з удосконалення управління бухгалтерських процесів підприємства.

У процесі виконання різних тем кваліфікаційних робіт магістра виникає необхідність у розробленні різних видів проектних рішень, які мають різні форми подання їх результатів.

Алгоритм визначення ефекту може бути таким:

- формулюють мету організації та організаційне рішення;
- визначають, які показники господарської діяльності характеризують досягнення поставленої мети;
- визначають, на які ресурси (матеріальні, трудові, фінансові) впливає організаційне рішення та очікувану величину зміни даних ресурсів внаслідок запропонованих організаційних заходів;
- визначають очікувану величину зміни виробничих показників господарської діяльності внаслідок передбачуваних змін ресурсів.

Для оцінки ефективності структурних змін можуть бути використані відносні показники фінансово-майнового стану підприємства, розраховані на підставі проектного балансу через заданий період часу існування проекту порівняно із фактичним балансом даного підприємства або аналогічних підприємств галузі, а також, якщо це можливо, зіставлені з наявними нормативними даними відповідного спрямування.

Такий підхід не заперечує можливості застосування і розрахунку інших показників, які характеризують виробничо-господарську діяльність (обсяг реалізації продукції (надання послуг), повну собівартість продукції, рентабельність продукції (послуг)).

Головним завданням розробки інформаційних проектних рішень на основі бухгалтерської інформації (впровадження більш якісного інформаційного забезпечення управління) є досягнення економії часових параметрів процесів підготовки, передачі, оброблення та аналізу певних масивів інформації, а також забезпечення дотримання принципів повноти, охоплення, якості, комплексності, достовірності та інших якісних характеристик інформації.

Якщо перша частина завдання піддається кількісній оцінці і становить ефект першого порядку (наприклад, у вигляді економії фонду оплати праці), то друга частина вимагає застосування якісних підходів до оцінки доцільності проектних рішень. Пропонується використання описових оцінок, експертних методів, а також застосування алгоритму визначення ефектів другого порядку.

Зазвичай результатом науково-дослідної роботи (НДР) є досягнення наукового, науково-технічного, економічного або соціального ефекту.

Очікуваний економічний ефект має прогнозний характер і відображає так званий економічний потенціал НДР, якого досягають за умов реалізації у виробництві результатів досліджень. Соціальний ефект проявляється в покращанні умов праці, підвищенні екологічних характеристик, розвитку охорони здоров'я людей, культури, науки, освіти тощо.

Залежно від виду виконуваних досліджень та поставлених цілей для

підсумкової оцінки результатів НДР вибирають один із розглянутих вище ефектів, а інші використовуються як додаткові характеристики.

На останньому етапі проводиться літературна обробка тексту кваліфікаційної роботи магістра та оформлення ілюстративного матеріалу.

При написанні кваліфікаційної роботи магістра слід дотримуватися таких вимог:

- змістовність та конкретність викладення;
- системність та послідовність;
- виділення в тексті окремих абзаців (занадто великі фрагменти не сприяють розумінню викладеного матеріалу);
- завершеність викладення кожної думки;
- виключення тавтології;
- належне оформлення кваліфікаційної роботи магістра.

5. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Оформлення кваліфікаційної роботи магістра має відповідати вимогам ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення»; ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», Положення про засоби діагностики якості вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету.

Мовою кваліфікаційної роботи магістра є державна мова. Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел неприпустиме.

Кваліфікаційна робота магістра має бути надрукована на аркуші формату А4 (210 x 297 мм).

Текст кваліфікаційної роботи розміщується на сторінці, яка обмежується полями: лівим – 25 мм, правим – 10 мм, верхнім і нижнім – 20 мм. Текст кваліфікаційної роботи друкується шрифтом Times New Roman, кеглем 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Шрифт друку повинен бути чітким, з однаковою щільністю тексту, рядок – чорного кольору середньої жирності.

Кваліфікаційна робота магістра починається з титульного аркуша (додаток Г), за яким послідовно розміщують завдання на кваліфікаційну роботу магістра (додаток Д), анотації (додаток Ж), зміст кваліфікаційної роботи, розділи роботи, висновки та пропозиції, список використаних джерел та додатки. На титульній сторінці здобувач вищої освіти власним підписом засвідчує, що у роботі немає запозичень у інших авторів без відповідних посилань.

До кваліфікаційної роботи магістра додаються: подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи магістра, відгук наукового керівника, зовнішня рецензія.

Нумерація сторінок має бути наскрізною, починаючи з титульного

аркуша і до останньої сторінки, арабськими цифрами у верхньому правому кутку сторінки без знаку № та без крапки в кінці. На титульному аркуші, аркушах завдання, анотаціях та змісті номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок починається з третьої сторінки «ВСТУП». Якщо у магістерській роботі є додатки, їх необхідно також пронумерувати.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок всіх розділів та підрозділів роботи. Назви розділів та підрозділів у змісті і тексті кваліфікаційної роботи магістра мають бути тотожними.

Вступ, кожний розділ і висновки, які розміщуються у вказаній послідовності, починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи магістра – АНОТАЦІЯ, ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ – друкуються великими літерами напівжирним шрифтом по центру сторінки. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути не менше одного вільного рядка. Не допускається розмішувати назву підрозділу, пункту, підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено лише один рядок тексту.

Текст основної частини кваліфікаційної роботи поділяється на розділи, підрозділи, пункти та підпункти відповідно до змісту. Розділи позначаються арабськими цифрами без знаку №, підрозділи нумеруються цифрою розділу і підрозділу через крапку (1.1, 1.2, 2.1 і т. д.), пункти нумерують у межах кожного підрозділу (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3 і т. д.).

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки та з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами симетрично до тексту.

Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка, наприклад, «2.1.» (перший підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу, який друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку не допускається.

Наприклад:

РОЗДІЛ III. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

3.1 Покращення організації аудиту основних засобів на підприємстві

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують.

Текстова частина кваліфікаційної роботи магістра має бути стилістично опрацьованою. Стиль викладання – науковий, чіткий, стриманий, без вияву

емоцій. Замість займенника «я» використовується займенник «ми». Наприклад, «Вважаємо доцільним запропонувати...», «На нашу думку, ...», а не «Я пропоную...», «Я вважаю...». Доцільно вживати неозначено-особові та безособові речення. Наприклад, «Для прогнозої оцінки ефективності інвестиційних проектів використовують метод аналізу змін та метод порівняння», «Спершу необхідно спрогнозувати обсяг виробництва продукції».

У тексті допускаються загальноновживані скорочення. Інші скорочення можливі, коли автор при першому написанні наводить повний, а потім скорочений варіант терміну, наприклад: «коефіцієнт трудової участі працівників (КТУ)...».

Необхідно робити посилання на кожен цитату, запозичену думку, цифровий матеріал, приклади з досвіду роботи тощо. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. Якщо використовуються відомості з джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні слід точно вказати номер сторінки, на якій розміщена цитата, ілюстрація, таблиця, формула тощо.

Посилання на джерела роблять згідно з їхнім переліком у списку використаних джерел у квадратних дужках, наприклад, «у працях [1-7]...». Якщо наводиться цитата, то в кінці її після лапок ставиться порядковий номер джерела і номер сторінки, на якій розміщена цитата: [18, с. 30].

Якщо текст не наводиться дослівно, а викладається власними словами, то обов'язково має бути збережений його зміст.

Цифровий матеріал, як правило, подається в таблицях. Для таблиць використовується шрифт 12 pts Times New Roman через одинарний міжрядковий інтервал.

За змістом таблиці поділяються на аналітичні та неаналітичні. Аналітичні таблиці є результатом обробки й аналізу цифрових показників. Як правило, після таких таблиць робиться узагальнення про нове (виведене) знання, яке вводиться до тексту словами: «дані табл. 2.1 дають змогу зробити висновок, що...», «дані табл. 2.2 свідчать, що...». Часто такі таблиці сприяють виявленню і формулюванню певних закономірностей. До неаналітичних таблиць вміщують здебільшого необроблені статистичні дані, необхідні лише для подання інформації або констатації певного стану речей.

Кожна таблиця повинна мати тематичний заголовок, що відображає її зміст. Всі таблиці слід нумерувати. Праворуч перед тематичним заголовком з великої літери пишуть слово «Таблиця» та її порядковий номер. Знак «№» перед цифрою не ставиться. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці в даному розділі. Наприклад: Таблиця 3.1 (перша таблиця третього розділу). Слово «Таблиця» та її номер виконують курсивом. Нижче з великої літери симетрично до тексту пишеться назва таблиці. Назву друкують маленькими літерами (крім першої), не підкреслюють, а виконують напівжирним шрифтом. Крапка в кінці назви не ставиться.

Під час оформлення таблиці слід дотримуватись певного співвідношення її частин: боковик повинен займати не більше 1/3 її формату, а висота головки таблиці не більше 1/3 висоти (див. приклад).

Таблиця
(номер)

Назва таблиці

Шапка					Заголовки граф Підзаголовки граф
Рядки					
	Боковик (заголовки рядків)		Графи (колонки)		

Джерело: _____

Вертикальні колонки нумерують лише у тих випадках, коли у тексті на них є посилання або таблицю частково переносять. Колонку «№ з/п» до таблиці включати не слід. Якщо всі показники таблиці мають однакові одиниці виміру, їх виносять в заголовок таблиці, якщо різні – вказують у боковик. Позначення одиниць виміру мають відповідати вимогам стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки граф пишуть з великої літери, підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великої, якщо вони є самостійними.

Починати виклад матеріалу підрозділу, пункту чи підпункту з таблиці неприпустимо. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. У тексті повинні бути посилання на всі таблиці (наприклад: «у табл. 1.4...», «див. табл. 6.1»).

Слід уникати громіздких таблиць. Кожна таблиця, як правило, розміщується на одній сторінці. Перенесення її на наступну сторінку за необхідності допускається, якщо в ній вміщуються взаємопов'язані характеристики об'єкта дослідження. У цьому випадку назву вміщують тільки над її першою частиною. Під час перенесення таблиці у правому верхньому кутку сторінки слід написати «Продовження таблиці...». Побудова таблиці з розміщенням матеріалу в один рядок недоречна. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Кожна таблиця повинна мати посилання на джерело, на базі якого вона складена. Наприклад:

Таблиця 2.3

Урожайність основних сільськогосподарських культур

Культури	Рік			Відхилення 2023 р. до 2021 р.	
	2021	2022	2023	+ ; -	%
Зернові та зернобобові - всього у т.ч.:	70,73	56,27	57,96	-12,77	-18,05
пшениця озима	48,52	52,54	56,86	+8,34	+17,19
гречка	19,06	8,00	-	-	-
ячмінь ярий	46,53	60,67	25,87	-20,66	-44,40
кукурудза на зерно	99,44	61,53	61,78	-37,66	-37,87
горох	20,80	-	-	-	-
Соняшник	27,86	29,50	24,90	-2,96	-10,62
Соя	27,22	23,44	24,00	-3,22	-11,83
Ріпак озимий	44,59	32,09	-	-	-
Цукрові буряки	-	-	404,34	-	-
Ягоди	-	-	45,00	-	-

Джерело: складено і розраховано за даними звітності підприємства.

Таблиці додатків нумеруються у межах кожного конкретного додатка та мають складатися з букви, що позначає додаток, та порядкового номера, наприклад: Таблиця А.1 – перша таблиця додатку А.

Наявність в кваліфікаційній роботі магістра ілюстрацій, які називаються рисунками (схеми, діаграми, графіки тощо), дає змогу викласти матеріал більш доказово, наочно, полегшує його сприйняття. Ілюстрації обов'язково повинні супроводжуватись коментарями. На всі ілюстрації мають бути посилання (наприклад: «...як це видно з рис. 3.2»), або у вигляді виразу у круглих дужках (рис. 1.2). Наприклад:

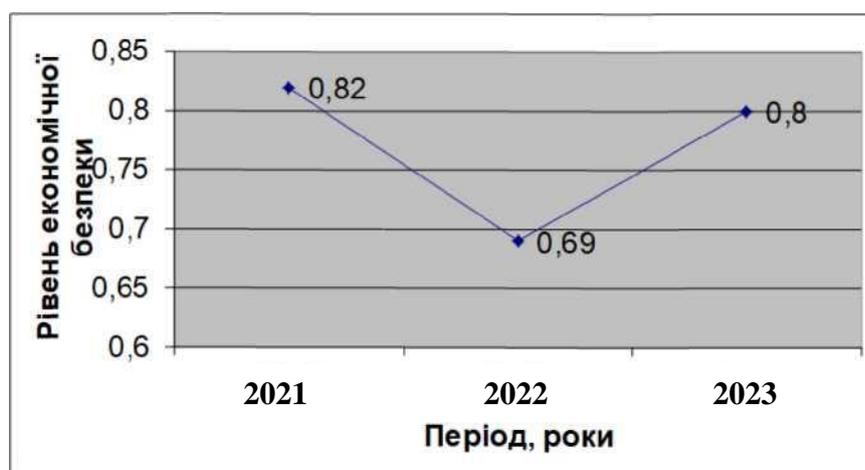

Рис. 3.2. Динаміка показника економічної безпеки ДП «Антонов», 2021-2023 рр.

Джерело: власні дослідження.

Рисунки слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Номер рисунка складається з номера розділу і порядкового номера рисунка, відокремлених крапкою (наприклад: рис. 1.2 – другий рисунок першого розділу). Рисунки додатків нумеруються у межах кожного конкретного додатка та складаються з букви, що позначає додаток, та порядкового номера. Назву рисунка розміщують безпосередньо під рисунком після його номеру з абзацного відступу, вирівнювання тексту по ширині. Якщо на рисунку зображується графік чи діаграма, кожна її вісь повинна мати назву та розмірність.

У роботі можуть застосовуватися різні типи схем та діаграм, які використовуються залежно від характеру ілюстративного матеріалу та завдань, що вирішуються. Так, зіставлення показників чи їх динаміку в часі доречно показувати за допомогою стовпчикової (стрічкової) діаграми.

Наприклад:

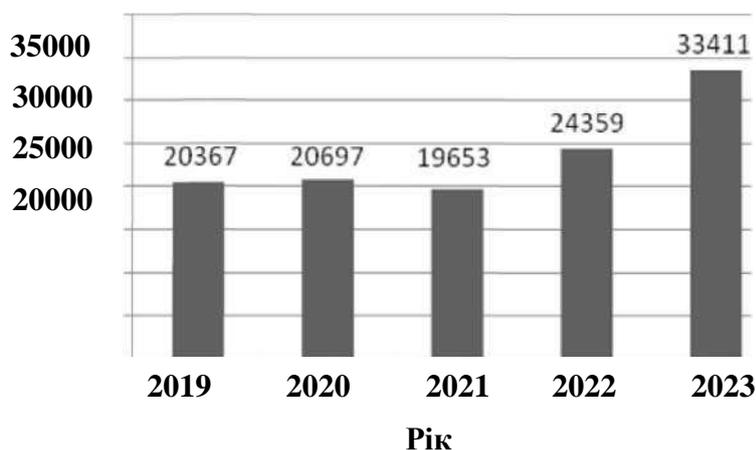

Рис. 1.1. Інвестиції Київської області, млн. грн.

Джерело: побудовано за даними Державної служби статистики України.

Для подання структури показників (складових елементів) доцільно використовувати кругову діаграму.

Наприклад:

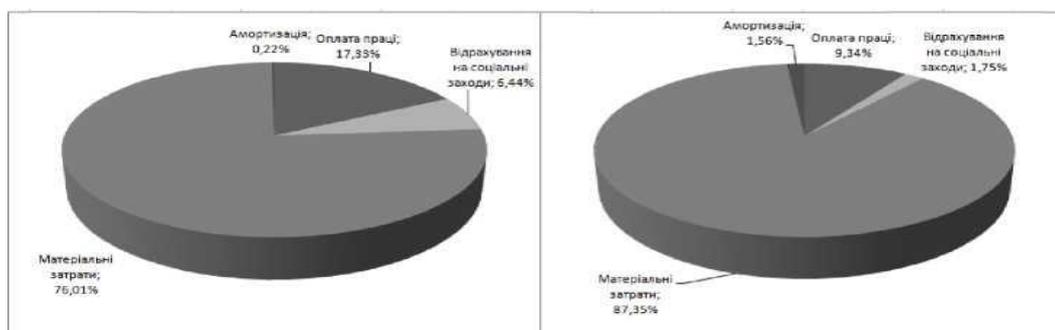

Рис. 1.1. Структура витрат на виробництво продукції тваринництва ПП «Агросвіт» у 2022-2023 р.

Джерело: розраховано та побудовано за даними фінансової звітності підприємства

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка. Формули, на які є посилання в тексті, нумеруються в межах розділу арабськими цифрами. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад: формула (3.1) – перша формула третього розділу. Номер формули зазначають на рівні формули в круглих дужках у крайньому правому положенні на рядку. У разі посилання в тексті на формулу необхідно вказати її повний номер в дужках. Після формули пишуть слово «де» і розшифровують позначення словами в такій послідовності, в якій вони подані у формулі. Після слова «де» двокрапка не ставиться. Пояснення значення кожного символу чи числового коефіцієнта слід подавати з нового рядка:

$$Pr = VP \times T, \quad (3.1)$$

де Pr – середньорічний виробіток одного працівника, зайнятого в сільськогосподарському виробництві (тис. грн.);

VP – обсяг виробництва вагової продукції сільського господарства (тис. грн.);

T – середньорічна кількість працівників, зайнятих у с.-г. виробництві (чол.).

У формулах перенесення допускаються на знак $/$, $=$, $+$, $-$, \times $/$. У випадку переносу знаки повторюються на початку і в кінці рядка.

Бібліографія у кваліфікаційній роботі магістра розміщується відповідно до встановлених правил і складається з переліку літератури та інших джерел, використаних під час написання роботи. Бібліографічні описи подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті. Порядкові номери описів в списку використаних джерел є посиланнями в тексті. Бібліографічні описи посилань у списку наводять відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання». Джерела вказуються мовою видання. Приклад оформлення списку використаних джерел наведено в додатку 3.

Додатки слід розташовувати в порядку появи посилань на них в тексті магістерської роботи. Кожний додаток починають з нової сторінки. Він повинен мати тематичний заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. З правої сторони рядка курсивом над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком

літер Г, Є, З, І, Ї, И, О, Ч (наприклад, Додаток А). Додатки повинні мати спільну з рештою кваліфікаційної роботи наскрізну нумерацію сторінок. Крім того, на другій та подальших сторінках додатку потрібно у верхньому куті праворуч вказати «продовження додатку А». Посилання на додатки в текстовій частині кваліфікаційної роботи є обов'язковим. Ілюстрації, таблиці, формули, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рис. Б.3 – третій рисунок додатка Б.

Завершену і оформлену відповідно до вимог кваліфікаційну роботу магістра здобувач підписує на титульній сторінці та подає керівнику.

6. ПІДГОТОВКА ПУБЛІКАЦІЙ

Оскільки кваліфікаційна робота магістра є науковою роботою, а результати наукової діяльності зазвичай висвітлюються, то важливим елементом навчання за магістерською програмою є оприлюднення результатів дослідження за допомогою публікацій та участі у науково-практичних конференціях.

Результати наукової діяльності узагальнюються в тезах доповідей, статтях, монографіях, методичних і практичних матеріалах, навчальних посібниках, підручниках та ін. У тексті кваліфікаційної роботи магістра за наявності повинні подаватися посилання на власні публікації.

Основні функції публікацій:

- оприлюднення результатів наукового дослідження;
- підтвердження особистого внеску здобувача вищої освіти в розробку наукової проблеми та достовірності основних результатів дослідження, оскільки після оприлюднення публікація стає об'єктом вивчення й оцінювання широкою науковою громадськістю;
- підтвердження факту апробації та впровадження результатів і висновків дослідження.

Найчастіше результати кваліфікаційної роботи магістра оприлюднюються за допомогою статей, наукових доповідей на науково-практичних конференціях або тез доповідей.

Наукова стаття містить виклад проміжних чи кінцевих результатів наукового дослідження, або ж висвітлює окреме конкретне питання за темою кваліфікаційної роботи магістра. Вона подається до редакції відповідно до вимог, які публікуються в журналах або наукових збірниках у вигляді пам'ятки авторам. Оптимальний обсяг наукової статті - 8-12 сторінок.

Умовно в тексті статті можна виділити такі структурні елементи:

1) вступ, в якому здійснюється постановка наукової проблеми, розкриті її актуальність, значення для розвитку науки або практичної діяльності (один абзац або 5-10 рядків);

2) стислий аналіз основних досліджень й публікацій, на які спирається автор; сучасні погляди на проблему; виділення невирішених питань у межах загальної проблеми, яким присвячена стаття (0,5-2 сторінки комп'ютерного тексту через півтора інтервали);

3) мета статті – головна ідея даної публікації, яка певною мірою відрізняється від сучасних уявлень про проблему, доповнює або поглиблює відомі підходи. Мета статті впливає з постановки наукової проблеми та огляду основних публікацій з теми (один абзац або 5-10 рядків);

4) методи дослідження – опис методів та засобів, за допомогою яких були досягнуті наукові результати. Методи розкриваються досить детально, щоб кожний охочий міг відтворити хід дослідження;

5) основна частина статті – виклад змісту власного дослідження: висвітлюються основні результати наукового дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти, виявлені закономірності, зв'язки, тенденції, методика отримання та аналіз фактичного матеріалу, особистий внесок автора в досягнення й реалізацію основних висновків тощо (5-6 сторінок);

б) висновок, у якому формулюється вирішення проблеми (завдання), її значення для теорії й практики, рекомендації для науки чи виробництва, суспільна значущість; коротко окреслюються перспективи подальших досліджень із теми (1/3 сторінки).

Однією з головних вимог до наукових статей є відсутність плагіату.

Рукопис статті підписується автором і подається до редакції у двох примірниках. До нього додається електронний варіант.

Наукові журнали можуть вимагати рецензію на статтю або витяг з протоколу засідання кафедри про рекомендацію статті до друку (для авторів, які не мають вченого ступеня чи звання).

Особливо цінними є статті, опубліковані у наукових виданнях, що індексуються у наукометричних базах (найбільш значимими сьогодні є бази Scopus та Web of Science), а також у фахових наукових виданнях.

Тези наукової доповіді (гр. «thesis» положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Це коротко, точно, послідовно сформульовані її основні ідеї, думки, положення. Рекомендований обсяг тез наукової доповіді складає дві-три сторінки комп'ютерного тексту через півтора інтервали. Твердження повинні бути короткими, але переконливими та обґрунтованими (або логікою, або емпірикою).

Тема тез має відповідати тематиці наукової конференції. У разі невідповідності оргкомітет може відмовити здобувачеві в участі у даній конференції. Також тема має бути небагатоплановою.

У ході підготовки тез наукової доповіді слід дотримуватися таких правил:

- у правому верхньому куті розмішують прізвище автора та його ініціали; за необхідності вказують інші дані, які доповнюють відомості про автора (здобувач, викладач, місце роботи або навчання);

- назва тез доповіді коротко відображає головну ідею, думку, положення;

- викладення суті доповіді здійснюється в такій послідовності: актуальність проблеми; стан розробки проблеми (перелік учених, які зверталися до розробки цієї проблеми); наявність проблемної ситуації; необхідність її вивчення, вдосконалення з огляду на сучасний стан її розробки, втілення; основна ідея, положення, висновки дослідження, за допомогою яких методів це досягається; основні результати дослідження, їх значення для розвитку теорії та/або практики;

- бібліографія не має перевищувати 5 пунктів. Найкращим способом довести, що тема дослідження актуальна, є наведення в списку літератури однієї-двох сучасних статей зарубіжних авторів.

При оформленні тез доповіді слід чітко дотримуватись вимог оргкомітету наукової конференції.

7. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

До захисту кваліфікаційна робота магістра подається з відгуком наукового керівника та зовнішньою рецензією.

Кваліфікаційна робота подається керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання кваліфікаційної роботи магістра. У письмовому відгуку на виконану кваліфікаційну роботу науковий керівник зазначає її актуальність; доцільність; відповідність змісту роботи плану; оцінює самостійність дослідження. Форма відгуку наведена в додатку Е.

Виконана кваліфікаційна робота магістра разом з відгуком наукового керівника за 15 днів до початку захисту переплетеною подається для перегляду завідувачу кафедри та направлення на зовнішню рецензію. Зовнішніми рецензентами можуть бути: фахівці-практики, науковці, викладачі закладів вищої освіти тощо. Вимоги до змісту та оформлення рецензії подані в додатку К. Для підготовки здобувача до пояснень у зв'язку з можливими зауваженнями

рецензента йому надається можливість ознайомитися з рецензією до захисту роботи на засіданні ЕК.

Рішення про допущення до захисту кваліфікаційної роботи магістра перед екзаменаційною комісією приймається на засіданні кафедри, про що завідувач кафедри робить напис на титульній сторінці роботи.

Кафедра може організувати і провести попередній захист кваліфікаційних робіт у присутності наукових керівників.

Кваліфікаційні роботи здобувачі захищають на відкритому засіданні екзаменаційної комісії (ЕК).

Під час підготовки до захисту здобувач має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стислу доповідь та ілюстративний матеріал (він може бути поданий за бажанням автора у вигляді презентації у Power Point, або роздаткового матеріалу обсягом 8-10 сторінок). Ілюстративного матеріалу, що не використовується під час доповіді, не повинно бути. Зразок оформлення титульної сторінки роздаткових ілюстративних матеріалів наведено у додатку Л. Наочні матеріали мають послідовно ілюструвати доповідь здобувача і забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які підлягають захисту.

Тривалість доповіді – 8-10 хвилин. Вона має відображати зміст кваліфікаційної роботи магістра. На початку виступу рекомендується назвати тему дослідження, коротко обґрунтувати її вибір (зупинитися на ступені її висвітлення в науковій літературі та у нормативних актах, на проблемах, що виникають на практиці), сформулювати мету, об'єкт та предмет дослідження.

Після цього доцільно перейти до викладення основного змісту роботи за такою схемою: сучасне становище (недоліки, виявлені у ході дослідження та аналізу), заходи, що пропонуються для усунення недоліків, вірогідна ефективність запропонованих рекомендацій. Висновки та рекомендації за результатами дослідження можуть мати методичний, методологічний чи організаційний характер.

Завершуючи доповідь, здобувач має відзначити, які його розробки та висновки вже впроваджені або намічені до впровадження; де ще слід, на його думку, застосувати результати дослідження; яка фактична чи очікувана соціально-економічна ефективність запропонованих ним розробок. Під час доповіді слід звертатися до ілюстративного матеріалу, коротко пояснюючи його зміст.

Щоб доповідь була успішною, слід дотримуватись певних правил:

– упевнено й системно розповідати про свою роботу, користуючись текстом виступу за необхідністю, а не просто читати його, що передбачає належну підготовку до виступу та його репетицію;

- не використовувати під час виступу довгі складні фрази й словосполучення, а намагатися застосовувати короткі речення;
- не перевантажувати виступ цифрами і фактами;
- суворо дотримуватися регламенту;
- мати якісний ілюстративний матеріал.

Члени ЕК, присутні на захисті, мають право задавати здобувачеві питання з метою визначення рівня його фахової підготовки та ерудиції. Відповіді мають бути стислими та конкретними.

Загальна тривалість захисту кваліфікаційної роботи магістра не повинна перевищувати 30 хвилин.

Після обговорення підсумків захисту кваліфікаційних робіт на закритому засіданні ЕК приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи та про присвоєння здобувачеві відповідної кваліфікації з видачею йому диплома. У разі рівної кількості голосів «за» і «проти» членів ЕК думка голови є вирішальною. Рішення комісії оголошується її головою в день захисту кваліфікаційних робіт магістра.

Оцінювання роботи здійснюється з урахуванням наступних вимог до неї.

Логічна обґрунтованість структури (плану) роботи з урахуванням викладених у вступі мети й завдань, коректна послідовність викладу матеріалу.

Широта охоплення, глибина й коректність використання літератури. У роботі повинні використовуватися основні законодавчі й нормативні акти, присвячені проблемі дослідження, основна монографічна література, публікації в наукових виданнях. Перевагою роботи є наявність аналізу, узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду розв'язання відповідної проблеми, обґрунтування доречності й правомірності його використання в конкретних умовах. Найважливішою вимогою є дотримання правил посилання на використану літературу, запобігання плагіату.

Самостійність проведених досліджень, наявність очевидного власного внеску в розв'язання досліджуваної проблеми.

Обґрунтованість пропозицій і рекомендацій, висновків з роботи, їх зв'язок з проведеними дослідженнями і викладеним матеріалом, конкретність практичних рекомендацій. Слід уникати безадресних порад загального характеру (таких як «поліпшити», «поглибити», «удосконалити» і т. ін.).

Коректність мови і стилю викладу матеріалу. Робота повинна бути написана українською мовою без помилок, ретельно відредагована.

Якість оформлення роботи відповідно до рекомендованих норм і стандартів.

Якість презентації кваліфікаційної роботи під час її захисту із застосуванням ілюстративного матеріалу чи слайдів, переконливість відповідей на додаткові питання.

Кваліфікаційна робота магістра оцінюється за 100-бальною шкалою. Розподіл балів за критеріями здійснюється згідно з табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Розподіл балів за критеріями оцінки кваліфікаційної роботи

Критерій оцінки	Зміст критерію	Кількість балів
Методологічна й наукова культура роботи, самостійність дослідження	Коректність визначення проблеми, мети, об'єкта, предмета дослідження, обґрунтованість структури роботи; коректність обраних методів дослідження; логічність викладу матеріалу, широта і глибина аналізу літератури та іншої інформації, коректність посилань на використану літературу; самостійність проведеного дослідження, визначеність власної позиції.	25 балів
Корисність отриманого результату	Повнота та глибина розкриття й розв'язання проблеми, обґрунтованість і аргументованість пропозицій, рекомендацій та висновків, наявність елементів новизни, наукова та прикладна цінність отриманого результату, його адресність, наявність практичної апробації.	45 балів
Якість оформлення роботи	Мова й стиль написанім, наявність мовних та стилістичних помилок, коректність оформлення посилань на використану літературу та інформаційні джерела, ілюстрованість роботи, якість комп'ютерного оформлення, відповідність вимогам.	10 балів
Якість захисту в ЕК	Стиль презентації (негативним моментом є читання тексту доповіді), логічна побудова доповіді, дотримання регламенту, якість відповідей на питання та зауваження, наявність та якість ілюстративного чи роздаткового матеріалу, уміння ним користуватися.	20 балів

Оцінка кваліфікаційної роботи науковим керівником і рецензентом здійснюється за першими трьома критеріями та відображається у відгуку наукового керівника та у рецензії, має рекомендаційний характер і враховується екзаменаційною комісією під час визначення остаточної оцінки за результатами захисту роботи. Негативна рецензія не є підставою для недопуску кваліфікаційної роботи до захисту.

Здобувач вищої освіти, який отримав під час захисту кваліфікаційної роботи магістра незадовільну оцінку, має бути відрахованим з БНАУ, і в цьому випадку йому видається академічна довідка встановленого зразка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту протягом наступних трьох років. Повторно кваліфікаційна робота магістра виконується за наявності заяви здобувача про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускової

кафедри про затвердження теми і бази дослідження, призначення наукового керівника. На вимогу кафедри тему роботи може бути змінено, або в межах тієї ж теми матеріали роботи можуть бути суттєво оновлені і доповнені.

Якщо захист кваліфікаційної роботи магістра не відбувся з поважних причин, про що здобувач має подати відповідні документи у ЕК, ректор БНАУ може подовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ЕК із захисту кваліфікаційних робіт магістра, але не більше як на один рік.

Після захисту кваліфікаційні роботи магістра підлягають суворому обліку, залишаються на кафедрі з наступною передачею їх на зберігання до архіву університету.

8. ТИПОВІ НЕДОЛІКИ Й ПОМИЛКИ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Основна частина кваліфікаційної роботи магістра чи її розділи не повною мірою розкривають тему, не відповідають плану (змісту).

2. Робота без визначеного плану. У процесі написання кваліфікаційної роботи план може коригуватися, проте писати роботу, не визначивши її мету, завдання, послідовність дій – шлях до неуспішної роботи.

3. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних наукових публікацій з теми дослідження має форму анотованого списку і не відображає рівня дослідження проблеми; відсутній критичний аналіз літературних джерел, вираження власної позиції, що призводить до реферативного характеру роботи. Недостатньо проаналізовано нормативно-правові акти та сучасну спеціальну літературу (останні 5-10 років) з теми дослідження.

4. Відсутність логічного взаємозв'язку і взаємообумовленості між розділами роботи. Немає сенсу робити аналіз чи якісь дослідження, вивчати досвід, якщо подальші розробки або пропозиції, рекомендації та висновки цього не враховують.

5. Відсутність чи невміння користуватися широким спектром методів досліджень і підготовки рішень, які пропонуються магістерською програмою.

6. Неповні, неточні, неправдиві дані, що використовуються в аналітичній частині роботи; помилки у розрахунках, відсутність висновків, що впливають з аналізу таблиць, графіків, діаграм, рисунків.

7. Недостатній рівень самостійного осмислення проблеми, робота є компіляцією або плагіатом. Відсутність власного внеску в розв'язання проблеми обов'язково з'ясується до чи під час захисту роботи.

8. Відсутність відповідності між викладеним у роботі матеріалом і висновками: висновки часто абстрактні, мають форму звітності, а не аналізу результатів дослідження, не відображають завдань кваліфікаційної роботи. Врешті кінцевий результат не відповідає меті дослідження, а висновки поставленим завданням.

9. Нечіткість та декларативний характер висновків, коли комусь даються безадресні поради загального характеру як то «поліпшити» й «удосконалити». Пропозиції повинні бути адресними: кому і що конкретно здобувач пропонує (державним органам управління, керівникам регіонального рівня, керівникам підприємств різних рівнів управління, співробітникам, науковцям, персоналу тощо). Такий підхід дозволить посилити практичну значущість кваліфікаційної роботи магістра. Необхідно відповідати не лише на питання «що слід робити», «кому та як це потрібно зробити», а головне – «що зроблено» здобувачем.

10. Недостатня чи, навпаки, перебільшена кількість використаних літературних джерел, їх слабкий зв'язок з досліджуваною проблемою, застарілість літератури і відсутність актуальних публікацій. Порушення правил оформлення бібліографії і посилань на використану літературу (відсутнє цитування наукових положень, думок учених, немає посилань на першоджерела або вказано не ті, з яких використано матеріал). Плагіат (!) - пряме запозичення авторського тексту без відповідних посилань.

11. Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, вона виконана неохайно, наявні граматичні, орфографічні та стилістичні помилки, недосконала редакція тексту, що ускладнює сприйняття змісту роботи.

12. Виступ здобувача під час захисту кваліфікаційної роботи магістра перед ЕК позбавлений логіки викладу, не продуманий, не відображає сутності й кінцевого результату дослідження. Внаслідок недостатньо глибоких знань з теми дослідження здобувач не може відповісти на запитання комісії або його відповіді надто загальні.

8. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

У процесі написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра слід дотримуватися принципів академічної доброчесності. Відповідно до «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» від 23.12.2019 р., дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

➤ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- забороняється написання магістерської роботи штучним інтелектом. Виконавці таких робіт не допускаються до захисту;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основними видами порушень академічної доброчесності у процесі виконання кваліфікаційної роботи є:

- академічний плагіат (фрагментів письмових робіт, ідей, даних, моделей, ілюстрацій; відсутність належних посилань, помилки цитування);
- фабрикація (наведення вигаданих чи неперевірених даних; посилання на вигадані джерела інформації тощо);
- фальсифікація (необгрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань; наведення свідомо змінених даних, неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок);
- обман (подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами; надання відгуків або рецензій на наукові або навчальні роботи без належної їх експертизи).

Здобувачі вищої освіти мають можливість самостійно перевірити роботу на текстові збіги за допомогою комп'ютерних програм:

<https://advego.com/plagiatus/>.

https://www.etxt.ru/anti_pi_agiat/.

<https://www.scanmvessav.com/>

та інших, представлених в розділі «Академічна доброчесність» на сайті БНАУ <https://education.btsau.edu.Ua/node/1>.

Рекомендований перелік тем кваліфікаційної роботи магістра

1. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту, аналізу наявності та руху основних засобів на підприємствах.
2. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу операцій з основними засобами на підприємствах.
3. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу демонтажу і модернізації основних засобів.
4. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу необоротних матеріальних активів на підприємствах.
5. Організація і шляхи вдосконалення обліку та аудиту амортизації необоротних активів та аналізу їх технічного стану на підприємствах.
6. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів на підприємствах.
7. Організація і шляхи вдосконалення обліку матеріалів, аудиту та аналізу їх використання на підприємствах.
8. Організація і шляхи вдосконалення обліку й аудиту виробничих запасів та аналізу ефективності їх використання на підприємствах.
9. Організація і шляхи вдосконалення обліку і аудиту надходження виробничих запасів та аналіз забезпеченості підприємства.
10. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту, аналізу наявності та руху виробничих запасів на підприємствах.
11. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту, аналізу матеріальних-активів підприємства.
12. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту, аналізу матеріальних оборотних активів.
13. Організація і шляхи вдосконалення обліку оборотних малоцінних швидкозношуваних предметів на підприємстві.
14. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу грошових коштів.
15. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу фінансових інвестицій.
16. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу касових операцій.
17. Організація і шляхи вдосконалення обліку та аудиту кредитів банку на підприємстві

18. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу формування власного капіталу підприємства.

19. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу використання власного капіталу в господарській діяльності.

20. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу нерозподіленого прибутку та його використання.

21. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту й аналізу забезпеченості підприємства трудовими ресурсами та ефективності їх використання.

22. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу розрахунків з оплати праці.

23. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу фонду оплати праці на підприємстві.

24. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу розрахунків підприємства з бюджетом і позабюджетними фондами.

25. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу розрахунків підприємства з бюджетом за непрямыми податками.

26. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту й аналізу розрахунків з бюджетом за прямими податками і зборами.

27. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу розрахунків підприємства за страхуванням.

28. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу оподаткування підприємства податком на прибуток.

29. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аналізу й аудиту ПДВ та відображення його у фінансовій звітності.

30. Організація і шляхи вдосконалення обліку нарахування та сплати єдиного податку суб'єкту малого бізнесу в сучасних умовах господарювання.

31. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу операцій по операційній оренді на підприємствах.

32. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу операцій по фінансовій оренді на підприємствах.

33. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу лізингових операцій.

34. Організація і шляхи вдосконалення обліку та аудиту готової продукції і аналізу обсягу виробництва на підприємствах.

35. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу виробничої собівартості продукції на підприємствах.

36. Організація і шляхи вдосконалення обліку і аналізу собівартості робіт і послуг.

37. Організація і шляхи вдосконалення облік, аудиту та аналізу допоміжних виробництв підприємства.

38. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу прямих витрат на виробництво продукції на підприємствах.

39. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу операцій з товарами на підприємствах.

40. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу довгострокових зобов'язань підприємства.

41. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу поточних зобов'язань підприємства.

42. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу дебіторської {кредиторської} заборгованості.

43. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу стану розрахунків з покупцями та замовниками.

44. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу стану розрахунків з постачальниками.

45. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу виконання договірних зобов'язань і витрат на збут.

46. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу доходів, витрат і фінансових результатів від операційної (фінансової, інвестиційної) діяльності.

47. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу формування доходів підприємства.

48. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу операційних витрат підприємства.

49. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу загальновиробничих витрат підприємства.

50. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу адміністративних витрат.

51. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу витрат на збут продукції (товарів).

52. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу витрат від звичайної діяльності підприємства.

53. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів за видами діяльності підприємства.

54. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу витрат на виробництво за центрами відповідальності на підприємствах.

55. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу витрат за економічними елементами та статтями калькуляції на підприємствах.

56. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу собівартості за неповними витратами для прогнозування та прийняття управлінських рішень на підприємствах.

57. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу витрат на виробництво продукції в умовах нормативного методу їх обліку собівартості при використанні позамовного методу витрат на підприємстві.

58. Організація і шляхи вдосконалення обліку та аналізу витрат на виробництво продукції в умовах попередільного методу їх обліку.

59. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу співвідношення «витрати-обсяг-прибуток» у процесі прийняття короткострокових управлінських рішень на підприємствах.

60. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту і аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

61. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту і аналізу експортно-імпорتنих операцій на підприємствах - суб'єктах ЗЕД.

62. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу показників фінансової звітності підприємства.

63. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу показників консолідованої фінансової звітності підприємства.

64. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу показників фінансової звітності підприємств малого бізнесу.

65. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу показників балансу підприємств.

66. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу формування чистого прибутку підприємства.

67. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу руху грошових коштів підприємства.

68. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу показників про власний капітал.

69. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу платоспроможності підприємства.

70. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу ефективності використання короткострокових позик підприємства.

71. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу ризику банкрутства підприємства.

72. Організація і шляхи вдосконалення методики обліку, аудиту та аналізу оперативного аналізу на підприємствах.

73. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу рентабельності діяльності підприємства.

74. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу ефективності використання трудових ресурсів на підприємствах.

75. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами та ритмічності їх постачання.

76. Організація і шляхи вдосконалення обліку в бюджетних установах.

77. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аналізу і аудиту витрат на оплату праці в бюджетних установах.

78. Організація і шляхи вдосконалення обліку та аналізу виробництва сільськогосподарської продукції на підприємстві.

79. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу діяльності приватних підприємств.

80. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу діяльності акціонерних товариств в умовах ринкових відносин.

81. Організація і шляхи вдосконалення обліку, аудиту та аналізу діяльності суб'єктів малого бізнесу в умовах ринкової економіки.

Ректору Білоцерківського НАУ

здобувача магістратури 1-го
року навчання
економічного факультету
ПІБ

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи магістра
« _____ » (за матеріалами _____).

Керівником кваліфікаційної роботи прошу призначити

(науковий ступінь, посада, підпис, прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20_ р.

(підпис здобувача)

Завідувач кафедри:

(науковий ступінь, посада, підпис, прізвище та ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи:

(науковий ступінь, посада, підпис, прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20_ р.

Орієнтовний план (зміст) кваліфікаційної роботи магістра: «Організація обліку, аналізу і аудиту основних засобів на підприємстві (за матеріалами ТОВ АК «Каупер»).

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

- 1.1 Економічна сутність основних засобів та порядок їх оцінки
- 1.2 Класифікація основних засобів підприємства
- 1.3 Огляд літературних джерел та нормативно-правове регулювання обліку і аудиту операцій з основними засобами
- Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОВ АК «КАУПЕР»

- 2.1 Аналіз основних показників діяльності ТОВ АК «Каупер»
- 2.2 Формування методики економічного аналізу основних засобів ТОВ АК «Каупер»
- 2.3 Оцінка ефективності використання основних засобів ТОВ АК «Каупер» та їх вплив на результати роботи підприємства
- Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ III. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

- 3.1 Покращення організації аудиту основних засобів на підприємстві
- 3.2 Методика аудиту основних засобів на ТОВ АК «Каупер»
- Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність D1 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту
завідувач кафедри обліку і оподаткування

_____ доцент С.М. Хомовий
(підпис) *вчене звання, ініціали, прізвище*
«_____» _____ 20__ року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ АК «КАУПЕР»)

Виконав: _____
прізвище, ім'я, по батькові (підпис)

Керівник: _____
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові (підпис)

Рецензент: _____
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові (підпис)

Я, _____, засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 20__

АНОТАЦІЯ (ANNOTATION)

Хомовий С.М. Організація обліку, аналізу і аудиту основних засобів на підприємстві.

Об'єкт дослідження – теоретичні та практичні аспекти управління організаційними процесами ТОВ АК «Каупер».

Предмет дослідження – процес управління бухгалтерським обліком у підприємстві.

Мета роботи – дослідження теоретико-методичних аспектів управління підприємства та розробка практичних рекомендацій щодо його удосконалення у ТОВ АК «Каупер».

Методи дослідження – діалектичний метод пізнання з використанням системного підходу до вивчення фундаментальних положень економічної науки стосовно управління інноваційним потенціалом підприємств.

Встановлено, що від правильного та раціонального обліку основних засобів залежить процес їх відтворення, поповнення, оновлення та в кінцевому рахунку – забезпеченість підприємства конкурентоспроможними, сучасними засобами праці.

Основні положення і результати дослідження. Аналіз основних засобів дав можливість визначити, що у їх структурі переважають групи «Будинки, споруди та передавальні пристрої» та «Транспортні засоби». Розгляд забезпеченості ТОВ АК «Каупер» основними засобами показала, що фондоозброєність праці одного працюючого та технічна озброєність праці одного робітника протягом досліджуваного періоду зростала. Аналіз технічного стану основних засобів підприємства показав невисокий коефіцієнт зносу, отже придатність засобів показала високий рівень.

Для покращення організації і методики внутрішнього аудиту основних засобів на ТОВ АК «Каупер» було розроблено ряд документів: тест оцінки системи внутрішнього контролю обліку основних засобів на ТОВ АК «Каупер», план аудиту основних засобів, програму аудиту основних засобів, робочі документи щодо перевірки визначення правильності та достовірності первісної вартості придбаних основних засобів та при операціях приймання-передачі основних засобів, а також розроблено класифікатор можливих порушень з обліку основних засобів підприємства.

Обґрунтовані та сформульовані положення та рекомендації можуть бути основою для розв'язання практичних проблем управління бухгалтерським обліком у будівельних підприємствах.

Ключові слова: Бухгалтерський облік, основні засоби, аналіз господарської діяльності, аудит.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Один автор	Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2021. 340 с.
Два автори	Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 102 с.
Три автори	Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2019. 338 с
Чотири і більше авторів	Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2023. 288 с.
Книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2020. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2018. С. 103–108.
Статті періодичних видань	Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i> . Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of Se ₂ : ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i> . 2016. Vol. 19, No 1. P. 98-108.
Законодавчі та нормативні документи	Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. №1576- XII. Дата оновлення: 03.07.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text (дата звернення: 07.04.2023).
Електронні ресурси	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу магістра 20__ - 20__ року навчання
спеціальності «Облік і оподаткування»

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

на тему «_____»
(за матеріалами _____)

Відгук має містити такі складові:

1. Оформлення роботи (не більш як 10 балів);
2. Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику
(кожний своєчасно поданий елемент дає по 5 балів);
3. Теоретичні та аналітичні аспекти роботи (не більш як 25 балів);
4. Практичні аспекти роботи (не більш як 20 балів);
5. Оцінка попереднього захисту (не більше як 25 балів);

Загальний висновок керівника;

Загальна оцінка (не більш як 100 балів).

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

к.е.н., доцент Хомовий С.М.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу магістра 20__ - 20__ року навчання
спеціальності «Облік і оподаткування»

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

на тему «_____»
(за матеріалами _____)

Кваліфікаційну роботу виконано при кафедрі «Обліку і оподаткування».

під керівництвом _____
вчене звання, ініціали, прізвище

Обсяг роботи _____

Робота містить _____ таблиць, _____ рисунка.

Список літератури включає _____ першоджерел.

Тема роботи є *(актуальною / не актуальною)*.

Зміст роботи тему розкриває *(частково / в повній мірі)*.

Роботу оформлено *(частково/повністю відповідно до вимог)*.

Висновки і пропозиції *(не обґрунтовані / обґрунтовані та відповідають поставленим завданням)*.

Найбільш вагомими результатами роботи _____

Зауваження, побажання: _____

Висновок _____

Рецензент

(підпис)

вчене звання, ініціали, прізвище

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра обліку і оподаткування

**ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
до доповіді по кваліфікаційній роботі магістра на тему:
«УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

(за матеріалами _____)

Здобувач вищої освіти
П. І. Б.

Спеціальність: D1 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:
(науковий ступінь, П.І.Б.)

м. Біла Церква
20__ р.

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА
для здобувачів вищої освіти спеціальності D1 «Облік і оподаткування»**

**Хомовий Сергій Михайлович
Свиноус Іван Вікторович
Томілова-Яремчук Надія Олександрівна
Заболотний Вячеслав Сергійович
Гаврик Олеся Юріївна
Хомяк Наталія Василівна**